

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'da Dicle Barajı'nın inşası ve su tutmaya başlamasıyla birlikte bölge halkının on yıllardır kullandığı eski ulaşım güzergâhı ve ahşap köprü kullanılamaz hâle gelmiştir. Devletin devasa kamu yatırımları planlanırken, o bölgede yaşayan yurttaşların ulaşım hakkının ve geçim kaynaklarının güvence altına alınması en temel kural iken; Dicle Barajı örneğinde yöre halkının kendi tarım arazilerine ulaşımı tamamen koparılmış ve kaderine terk edilmiştir.

Bölge muhtarları (özellikle mahalle muhtarı Ahmet Şahin) ve yurttaşlar tarafından tarafımıza iletilen bilgilere göre; eski köprünün sular altında kalması ve yerine yeni bir alternatif inşa edilmemesi nedeniyle, yurttaşlar karşı kıyadaki arazilerine ulaşabilmek için her gün yaklaşık 150 kilometre fazladan yol kat etmek zorunda bırakılmaktadır.

Bölgede yaklaşık 2.000 bağ ve üzüm arazisi ile 3.000 dönümün üzerinde sürülen tarım arazisi bulunmaktadır. Gübre, tohum ve özellikle fahiş mazot fiyatları karşısında halihazırda ezilen üreticinin, tarlasına gitmek için 150 kilometrelik bir ulaşım maliyetiyle karşı karşıya bırakılması; tarımsal üretimi fiilen "sürdürülemez" noktaya getirmiştir. Üstelik bu altyapı eksikliği yalnızca tarımı değil; Tirkan bölgesinde yer alan yaklaşık 30-40 köyün birbiriyle olan ticari, ekonomik ve sosyal bağlarını da adeta bıçak gibi kesmiştir.

Yıllardır ilgili kurumlara defalarca dilekçe verilmesine rağmen idarenin sessiz kalması, yurttaşların ulaşım hakkının ve üretim kapasitesinin açıkça ihlalidir.

Bu bağlamda;

1. Dicle Barajı projesi hayata geçirilirken, sular altında kalacak veya kullanılamaz hale gelecek olan eski ulaşım güzergâhının ve köprünün yerine alternatif bir geçiş güzergâhı (yeni bir köprü) planlanmamış ve bugüne kadar inşa edilmemiş olmasının idari ve teknik gerekçesi nedir?
2. Bölge yurttaşlarının kendi tarım arazilerine ulaşabilmek için her gün yaklaşık 150 kilometre fazladan yol kat etmek zorunda bırakıldıkları Bakanlığınız birimlerinin bilgisi dâhilinde midir? Bakanlığınızca bu devasa mesafe farkını ve haksız maliyeti ortadan kaldıracak bir güzergâh etüt çalışması yapılmış mıdır?
3. Bölgede bulunduğu ifade edilen 2.000 bağ/üzüm arazisi ile 3.000 dönümün üzerindeki ekili tarım arazisinin, salt "ulaşım engeli ve artan nakliye/mazot maliyetleri" nedeniyle atıl duruma düşmemesi için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı olarak acil bir eylem planınız bulunmakta mıdır?

4. İlgili mahalle muhtarı ve bölge halkı tarafından köprü veya alternatif bağlantı yolu yapılması talebiyle Bakanlığınıza, Karayolları Genel Müdürlüğüne veya yerel mülki idarelere bugüne kadar kaç adet resmi dilekçe verilmiştir? Bu başvuruların tamamının sonuçsuz bırakılmasının gerekçesi nedir?

5. Sadece tarımsal üretimi sekteye uğratmakla kalmayıp; aynı zamanda Tirkan bölgesindeki yaklaşık 30-40 köyün birbiriyle olan ticari ve sosyal bağlarını da koparan bu ulaşım krizini çözmek amacıyla; eski köprünün bulunduğu lokasyona veya en uygun alternatife yeni bir köprü inşa edilmesi işlemi Bakanlığınızın 2026 veya 2027 Yılı Yatırım Programına dâhil edilecek midir?

6. Baraj gibi kamu yatırımlarından etkilenen kırsal yerleşimlerin tarım arazilerine erişiminin korunması idarenin sorumluluğundadır. Bu ilke doğrultusunda, Bakanlığınız uzmanlarınca bölgede ivedilikle bir saha ve fizibilite incelemesi başlatılarak sorunun çözümüne ilişkin somut bir yatırım takvimi kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?